

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та
менеджменту природоохоронної
діяльності

Бакалаврська кваліфікаційна робота

на тему: Управління ефективністю діяльності підприємства

Виконав студент 4 року навчання
групи У- 41
спеціальність 073 «Менеджмент»,
Карімов Алі Расім оглу

Керівник к.е.н., доц.
Розмаріна Альбіна Леонідівна

Рецензент к.е.н., доц.
Арестов Сергій Вікторович

Одеса 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет комп'ютерних наук, управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної
діяльності Рівень вищої освіти бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
Павленко О.П.
“06” квітня 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Карімова Алі Расіма оглу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Управління ефективністю діяльності підприємства
керівник роботи Розмаріна Альбіна Леонідівна, к.е.н., доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “03” квітня 2020 року № 36-С

2. Строк подання студентом роботи 2 червня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи матеріали наукових та періодичних видань, статті фахових збірників наукових робіт, матеріали сайтів Інтернет-мережі, розробки вітчизняних та зарубіжних науковців з управління ефективністю діяльності підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

Розділ 1. Мале підприємництво: поняття, сутність та роль.

Розділ 2. Аналіз умов функціонування малого підприємства в Україні та його ефективності.

Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності діяльності малого підприємства за підтримки держави.

5. Перелік графічного матеріалу (зточним зазначенням обов'язкових креслень)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ I МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ.....	11
1.1. Мале підприємництво: місце та роль у розвитку економіки країни... ..	11
1.2. Законодавчі норми та критерії формування сектора МП.....	18
1.3. Кількісні та якісні показники розвитку МП; регіональна структура.....	27
РОЗДІЛ II АНАЛІЗ УМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ.....	39
2.1. Аналіз розвитку малого підприємництва.....	39
2.2. Аналіз механізму державної підтримки малого підприємництва.....	62
2.3. Аналіз інфраструктури розвитку підприємництва в Україні.....	69
2.4. Аналіз фінансово-кредитної підтримки малого підприємництва.....	75
РОЗДІЛ III ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА ПІДТРИМКИ ДЕРЖАВИ	81
3.1. Міжнародна оцінка розвитку підприємництва в Україні... ..	81
3.2. Форми і напрями державної підтримки розвитку екологізації підприємницької діяльності... ..	86
Висновки до третього розділу	
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	98

ВСТУП

Малий бізнес – невід’ємна складова будь-якої ринкової господарської системи, основа її інноваційного розвитку, оскільки це найбільш динамічна, гнучка форма ділового життя. Формування сектору малого підприємництва в країнах Європи було одним з найважливіших процесів соціально-економічних трансформацій, які багато в чому визначили їхній розвиток. Малий бізнес в Україні також має сприяти створенню ефективної ринкової економіки, її інтеграції в європейську та світову економічні системи. При цьому важлива спрямованість на європейські цінності, зокрема, екологічні.

Під екологічним підприємництвом мається на увазі діяльність по виробництву і реалізації товарів, здійсненню робіт і послуг, направлених на запобігання негативної дії на навколишнє середовище. Екологічне підприємництво виступає важливим елементом в забезпеченні екологічної безпеки і поліпшення якості навколишнього середовища, а також одним із стратегічних напрямів реалізації екологічних перетворень.

За останні роки було зроблено для реалізації цієї політики чимало, зокрема: врегульовано процедуру державної реєстрації, ліцензування; введено спрощену систему оподаткування малого бізнесу; запроваджено державну регуляторну політику у сфері підприємництва, метою якої було зменшення адміністративного втручання, усунення правових та економічних перешкод на шляху розвитку підприємництва; розпочато врегулювання дозвільної системи та впорядкування системи перевірок фінансово-господарської діяльності тощо.

Вжиті заходи дали реальні результати. Підприємництво стало активно розвиватися а, отже, вносити гідний внесок у економіку держави.

Разом з тим, існуюча сьогодні в Україні модель економічної політики себе вичерпала і не здатна забезпечити позитивну динаміку ВВП, а стан управління макроекономічними процесами характеризується низьким рівнем виконавчої дисципліни, суперечливістю та нестабільністю законодавчої бази, відірваністю від економічних процесів, які відбуваються на мікрорівні. Це, в

свою чергу, сприяє наростанню негативних процесів, некерованості станом в реальній економіці.

Зазначені тенденції відображають загальні негаразди ділового середовища для розвитку бізнесу в Україні, в тому числі: слабе нормативно-правове забезпечення державної політики у сфері підтримки підприємництва, посилення адміністративного тиску, відсутність дієвих механізмів фінансово-кредитної підтримки, надмірний податковий тиск, нестабільність умов ведення бізнесу тощо.

Тому видається, що на даний момент особливо важливим питанням є вироблення системи дійсно ефективного управління підприємницькою діяльністю, проведення якого змогло б зупинити кризу, і, в першу чергу, через активізацію діяльності самих господарюючих суб'єктів. Під екологічним підприємництвом мається на увазі діяльність по виробництву і реалізації товарів, здійсненню робіт і послуг, направлених на запобігання негативної дії на навколишнє середовище. Екологічне підприємництво виступає важливим елементом в забезпеченні екологічної безпеки і поліпшення якості навколишнього середовища, а також одним із стратегічних напрямів реалізації екологічних перетворень.

В роботі за основу були взяті праці провідних вітчизняних науковців, які досліджували роль держави в умовах ринкових відносин, фундаментальні аспекти правового регулювання економічних відносин в Україні. Це, зокрема, роботи В.Авер'янова, З.Варналія [39], Т.Кравцової, В.Нанівської, М.Овсяник, О. Юлдашева, А. Гальчинського, С. Дзюбика, О. Ривак, І. Михасюка, та інших. Крім того, в роботі використані публікації фахівців, які займаються дослідженнями у сфері розвитку малого підприємництва, а саме Л. Воротіної [31], Ю. Єханурова, О.Кужель [29, 38], К. Ляпіної [40], Л.Хоменко, Д. Ляпіна [42], С. Береславського, С. Сегеди та інших.

Державне управління підприємницькою діяльністю (як і будь-який напрямок державного управління) можна визначити як владне втручання у

відповідну сферу діяльності. Необхідність втручання держави в економічні процеси, в тому числі й у здійснення підприємницької діяльності, зумовлюється різними причинами, найголовнішими з яких є забезпечення розвитку економіки (стратегічна) і одержання коштів для загальнодержавних потреб.

Для реалізації державної політики приймаються відповідні нормативно-правові акти, програми розвитку бізнесу, тобто такі програми і є інструментами державної політики. Заходи цих програм повинні бути реальними, скорегованими на рівень розвитку економіки та забезпечені ресурсами, а результати програм - обчислювальними та контрольованими. Ці принципи з одного боку, відіграють ідеологічну функцію - доведення того, що дії держави спрямовано на досягнення суспільно корисного результату, а з іншого боку забезпечують ефективність програмних заходів, тобто ефективність використання суспільного ресурсу - коштів платників податків, які безпосередньо формують бюджет держави.

Ефективні програми реально допомагають суб'єктам підприємництва, і тим самим сприяють росту довіри громадян до державної влади. Ефективні програми мають кумулятивний ефект - розвиток підприємництва поповнює державний бюджет і сприяє здоровому соціальному клімату, приріст надходжень дозволяє на наступному кроці посилити державну політику підтримки і так до тих пір, поки не буде досягнуто потенційно можливого рівня.

Актуальність теми. Суттєву роль у позитивних зрушеннях останніх років відіграло поширення підприємництва, що завдяки виконанню низки економічних та соціальних функцій надає вітчизняній економіці гнучкості, мобільності, маневреності та інших конкурентних переваг. Незважаючи на значну роль малого підприємництва в економіці, результати його функціонування в державі значно нижчі, аніж в інших країнах світу.

Актуальність обраної теми зумовлюється необхідністю ґрунтовного теоретико-методологічного дослідження правових, організаційних та

інституційних механізмів державної політики підтримки та розвитку підприємництва; є потреба вироблення концепції більш дієвої державної політики розвитку малого підприємництва враховуючи євро інтеграційні та світові процеси в Україні.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у комплексному дослідженні теоретичних та практичних аспектів формування та реалізації державної політики підтримки малого підприємництва, визначенні проблем його розвитку, виявленні шляхів та розробці рекомендацій щодо вдосконалення системи державного регулювання розвитку підприємництва.

При проведенні дослідження були поставлені такі **завдання**:

- розкрити сутність та етапи формування і розвитку державної політики розвитку малого підприємництва в Україні;
- проаналізувати існуючу державну політику розвитку МСП з метою виявлення проблем її розвитку;
- узагальнити зарубіжний досвід державного регулювання розвитку малого підприємництва, сформулювати пропозиції для його можливого використання у вітчизняній практиці;
- запропонувати власне бачення щодо вдосконалення існуючих механізмів державного управління в сфері розвитку малого бізнесу.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації державної політики в сфері підтримки та розвитку малого та середнього підприємництва в Україні щодо підвищення його ефективності діяльності.

Предметом дослідження є державна політика розвитку малого підприємництва в Україні.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні з урахуванням принципів Європейської хартії малих підприємств дозволить підвищити ефективність та результативність впровадження державної

політики розвитку підприємництва та зможе істотно вплинути на вирішення багатьох соціально-економічних проблем (питань); формування, так званого, середнього класу – економічної основи будь-якого демократичного суспільства; науково-технічному (інноваційному) розвитку національного господарства та поліпшення макроекономічної ситуації в цілому.

Методи та способи вирішення поставлених завдань включають узагальнення досвіду політики розвитку та підтримки МБ розвинених країн, зокрема ЄС, та аналіз становлення та розвитку малого підприємництва в Україні шляхом аналізу наукових праць, публіцистичних матеріалів та нормативно-правових актів.

В процесі роботи автор прагнув підходити до розв'язання дослідницьких завдань, керуючись принципами об'єктивності та науковості, використовував методи узагальнення і синтезу, статистичний, порівняльний аналіз, моделювання, метод індукції та дедукції, а також проблемно-хронологічний і системно-структурний виклад матеріалу.

Нормативну основу дослідження склали нормативно-правові джерела, в першу чергу, чинне законодавство України: Конституція України [1], Господарський кодекс України [2], Закони України "Про державну підтримку малого підприємництва" [4], "Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні" [5], "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" [7], "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" [6], "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" [3], "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" [8], "Про засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" [9], Укази Президента України "Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності" [11], "Питання впровадження в Україні принципів Європейської хартії малих підприємств" [17], постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України. З метою порівняльного аналізу та додаткової аргументації на підтримку

окремих результатів дослідження було використано матеріали зарубіжних фахівців в сфері підтримки та розвитку малого підприємництва.

Новизна отриманих результатів. Наукова новизна даної роботи полягає у комплексному, системному підході до визначення проблем розвитку малого підприємництва, зокрема:

- проведено поглиблений аналіз існуючої державної політики розвитку МСП та виявлення проблем її розвитку;

- розвинуто підходи до вдосконалення системи державної підтримки МСП на основі принципів Європейської хартії малих підприємств;

- розроблено пропозиції щодо вдосконалення існуючих механізмів державного управління в сфері розвитку малого бізнесу.

Ключові слова: підприємництво, малий бізнес, екологія, державна політика, регулювання.

Структура та обсяг роботи. Робота складається із переліку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків; 95 с., 10 рис., 8 табл., 42 джерела.

ВИСНОВКИ

Значний інтерес становлять проблеми розвитку малого підприємництва при його проекції на сучасну ситуацію в українському суспільстві.

МСБ відіграє значну роль в економічному житті розвинутих країн світу. В ньому зайнято: в країнах ЄС 72% із загального числа по народному господарству, в Японії – 78%. Питома вага малого та середнього бізнесу у валовому внутрішньому продукті складає від 50-65%, а експортної продукції виробляється від 20 до 40% в залежності від країни.

Незважаючи на великий внесок в економіку, МСБ потребує, державної підтримки та державного регулювання, виходячи з проблем, які перед ним стоять. Політика держави по відношенню до нього в розвинутих країнах - це політика зацікавленості і підтримки на всіх напрямках економічного і політичного життя і визначається державою як пріоритетна. Так, у деяких країнах прийнято низку законів серед яких - Закон про малий бізнес (в США) та Акт про основи політики щодо малих і середніх підприємств (в Японії). Для управління малим бізнесом створюються спеціальні органи, як Адміністрація Малого Бізнесу (*Small business Administration*) у США, Служба малого бізнесу (*Small Business Service*) у Великобританії.

Вирішення проблеми економічного і соціального розвитку України на сучасному етапі становлення національної ринкової економіки потребує посилення уваги держави щодо розвитку підприємницької діяльності, насамперед малого підприємництва.

Набутий досвід, позитивні результати розвитку малого і середнього підприємництва в країнах, що пройшли етап реформування економічних систем, свідчать про те, що мале підприємництво є одним із засобів усунення диспропорцій на товарних ринках, створення додаткових робочих місць, скорочення безробіття, активізації інноваційних процесів, розвитку конкуренції, швидкого насичення ринку товарами та послугами.

Аналіз якісних показників розвитку МСБ в Україні, незважаючи на його незначний вплив на економіку в цілому, свідчить про його спроможність виконувати великі завдання, як на макро-, так і мікрорівнях.

Стан малого підприємництва України та державну політику щодо його розвитку поки що не можна вважати прикладом успішності та послідовності. На жаль все ще не можна характеризувати державну політику щодо малого підприємництва як стабільно ефективну. Однак вже сьогодні в активі України приваблива спрощена система оподаткування, сучасна система реєстрації, ліцензування, напрацьовані ефективні механізми взаємодії об'єднань підприємців з органами влади у межах регуляторної політики, і внаслідок цього відбувається певне кількісне зростання числа суб'єктів малого підприємництва. Але й сам малий бізнес в цьому процесі не знаходиться осторонь: активна позиція щодо покращання ситуації, пошук оптимальних шляхів вирішення проблем є предметом співпраці органів влади і підприємницького середовища, в якому головну роль відіграють об'єднання підприємців.

Вже здійснюються певні кроки щодо формування державної політики розвитку та підтримки малого підприємництва в Україні. Проблеми малого підприємництва в Україні знаходяться в організаційно-правовій, нормативній та регулюючій площині і завдяки використанню досвіду зарубіжних країн деякі з них можуть бути подолані в найближчій перспективі. В основному проблеми пов'язані з фінансуванням, продуктивністю праці, управлінням інформацією, професійною підготовкою, збутом і невідповідним регулюючим середовищем.

Враховуючи те, що основна кількість малих підприємств працює на забезпечення потреб місцевого населення, сприяє створенню нових робочих місць у регіоні і, зрештою поповнює місцеві бюджети регіону, основна вага в реалізації державної підтримки підприємництва повинна бути перенесена на регіональний рівень. Тому обов'язковим компонентом системи державної підтримки підприємництва як організаційної форми розвитку

підприємництва на місцях, повинні стати цільові регіональні програми. Адресний характер таких програм, їхня орієнтованість на конкретний сектор економіки або локальну територію регіону з урахуванням його природно-кліматичного та виробничого потенціалу, стану виробничої інфраструктури, соціальної сфери та економічної ситуації дозволить поетапно вирішувати проблеми розвитку регіону, сприяти піднесенню його економічного потенціалу.

Основними шляхами вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні на найближчу перспективу мають стати:

- вдосконалення нормативно-правової бази, яка б забезпечувала ефективний розвиток підприємницької діяльності та сприяла реалізації приватної власності;
- застосування при розробці програм підтримки розвитку малого підприємництва програмно-цільового підходу та методології управління проектами;
- забезпечення розвитку перспективних форм фінансування малого підприємництва (лізинг, факторинг та інші);
- розробка та впровадження системи інформаційного забезпечення малого підприємництва;
- розробка та впровадження механізму стимулювання комерційних банків, які б надавали пільгові кредити малим підприємствам, що здійснюють діяльність у пріоритетних напрямках;
- впровадження механізму спрямування частини коштів від приватизації на підтримку малих підприємств, які створюють нові робочі місця;
- реалізація програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для малого підприємництва;

- здійснення заходів, щодо удосконалення системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- подальший розвиток інфраструктури підтримки МП (бізнес-інкубаторів, центрів підтримки підприємництва, кредитних спілок, інформаційно-консультативних та тренінгових організацій та ін.);
- впорядкування мережі громадських об'єднань МП, підвищення їх статусу та впливу на процес прийняття державно-управлінських рішень, як на центральному так і на місцевому рівнях;
- реалізація комплексу заходів, спрямованих на формування позитивної громадської думки щодо розвитку малого підприємництва.

Отже, проблема становлення малого підприємництва в Україні, його державна підтримка є стратегічними проблемами економічної політики на сучасному етапі. Державна політика розвитку малого підприємництва має відображати національні інтереси України і бути спрямованою на досягнення поточних та перспективних цілей соціально-економічного розвитку країни.

Саме вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва на основі принципів Європейської хартії дозволить Україні структурувати існуючі механізми підтримки та розвитку МП, визначити прогалини, які потребують вирішення та стати основою для реального покращення бізнес середовища в Україні.

З нашої точки зору, реалізація державної політики підтримки розвитку малого бізнесу в Україні має розглядатися як комплекс взаємоузгоджених заходів у сфері правової, адміністративної, регуляторної, макроекономічної та інституційної політики. Стратегія економічного зростання повинна спиратися на активне залучення малого і середнього бізнесу до подолання ресурсних дефіцитів та формування політики його розвитку в рамках

загальної стратегії економічного зростання і структурних перетворень національної економіки.

Виваженість та розумність державної політики, послідовність її виконання та відповідальність є головними засадами економічного та соціального успіху розбудови малого бізнесу, а це, в свою чергу, реальна можливість для нас, громадян України, побудувати сучасну європейську країну.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2016. – 48 с.
2. Господарський кодекс України. – Х.: ПП «ІГВІНІ», 2017. – 232 с.
3. Закон України від 01.06.00р. №1775-III "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №36. ст. 299.
4. Закон України від 19.10.00р. №2063-III "Про державну підтримку малого підприємництва в Україні" // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №51. – ст. 447.
5. Закон України від 21.12.00р. №2157-III "Про Національну програму розвитку малого підприємництва в Україні" // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №7. ст. 35.
6. Закон України від 15.05.03р. №755-IV "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців". // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №31. ст. 263.
7. Закон України від 11.09.2003р. №1160-IV "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності". // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – №9. – ст. 79.
8. Закон України від 06.09.05р. №2806-IV "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності". // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №48. ст. 483.
9. Закон України від 05.04.07р. №877-V "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності". // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – №29. ст. 389.
10. Закон України від 10.11.94р. 10 листопада 1994 року №237/94-ВР «Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
11. Указ Президента України від 03.02.98 №79 "Про усунення обмежень,

- що стримують розвиток підприємницької діяльності" // Офіційний вісник України. – 1998. – №5. – с. 8.
12. Указ Президента України від 23.07.98 №817 «Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності» // Офіційний вісник України. – 1998. – №30. – С. 2.
  13. Указ Президента України від 03.07.98 №727 «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» // Офіційний вісник України. – 1998. – №27. – С. 1.
  14. Указ Президента України від 12.05.98 №456 «Про державну підтримку малого підприємництва» // Офіційний вісник України. – 1998. – №19. – С.15.
  15. Указ Президента України від 22.01.00р. №89 «Про запровадження єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва» // Офіційний вісник України. – 2000. – №4. – С. 5.
  16. Указ Президент України від 15.07.00р. №906 «Про заходи щодо забезпечення підтримки та дальшого розвитку підприємницької діяльності» // Офіційний вісник України. – 2000. – №29. – С. 70.
  17. Указ Президента України від 25.05.00р. №721 «Питання Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва» // Офіційний вісник України. – 2000. – №22. – С. 24.
  18. Указ Президента України від 12.05.05 №779 «Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
  19. Указ Президента України від 01.06.05 №901 «Про деякі заходи щодо забезпечення здійснення державної регуляторної політики». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
  20. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.93р. №201 «Про Програму державної підтримки підприємництва в Україні» // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №15. – Ст. 13.
  21. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.96р. №404 «Про

- Концепцію державної політики розвитку малого підприємництва». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
22. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.00р. №822 «Про утворення Ради об'єднань підприємців України при Урядовому комітеті економічного розвитку». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.05р. №1105 «Про підсумки соціально-економічного розвитку України за дев'ять місяців 2015 року та невідкладні завдання щодо поліпшення економічної ситуації». - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
24. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.08р. №14 «Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
25. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.09.05р. №391 «Про подальші заходи щодо здійснення державної регуляторної політики». – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
26. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 23.08.05. №7172 «Про стан впровадження державної регуляторної політики». - <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/>
27. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 14.08.07. №6026 «Про стан виконання Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні за I півріччя 2017 року». - <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/>
28. Аналіз політики: можливості впровадження в Україні. Міжнародний центр перспективних досліджень. – К.: 2001. – 33 с.
29. Білоус Г.М., Кужель О.В., Приходько В.М. Мале підприємство України: процес розвитку. – К.: Інститут конкурентного суспільства,

2001. – С. 117-136.

30. Ващенко К. Проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України "Український прорив: для людей, а не для політиків" – положення щодо підприємництва. Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва. – www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/
31. Воротіна Л.І. Розвиток підприємництва в економіці України. – Вісник Київського Університету. Економіка. – Вип.1. – К., 1994. – с. 40
32. Гейко Л., Марущак В. Государственное регулирование экономики: Учебное пособие. – Одесса: ВМВ, 2016. – 280 с.
33. Гриценко К. Регуляторні обмеження спричиняють збитки // «Урядовий кур'єр». – 17 серпня 2017.
34. Дашкевич А.В., Іголкін С.М. Державна регуляторна політики у сфері господарської діяльності в Україні. Перегляд регуляторних актів – Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва. – К., 2015. – 208 с.
35. Звіт про діяльність Комітету 2017 р. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – www.dkrp.gov.ua/control/uk/
36. Звітування та моніторинг завдань, передбачених заходами щодо виконання у 2016 році Плану дій Україна – ЄС. – Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – www.dkrp.gov.ua
37. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо Другого спільного засідання Підкомітету №3 «Політика в сфері підприємств, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері» Комітету з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом. – www.dkrp.gov.ua/control/uk
38. Кужель О. Економічні засади державної регуляторної політики у сфері господарювання: світовий досвід та вітчизняна практика //

Економіст. – 2015. – №7. – С. 50-57.

39. Політико-правове регулювання підприємництва в Україні: теорія і практика: Монографія / Варналій З.С. – К.: Знання України, 2015. – 380 с.
40. Регуляторна політика: нові можливості / За ред. К. Ляпіної і Я. Демченкова. – К.: Інститут конкурентного суспільства, 2014. – 170с.
41. Стан виконання рішень Уряду щодо перегляду регуляторних актів, вдосконалення реєстраційної та дозвільної процедур на 17 жовтня 2015 року. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/
42. Україна на шляху до Європи: досвід реалізації реформ у сфері підприємництва / Д.В.Ляпін, Д.Ю.Пожарський - К.: Українська Академія Європейської Інтеграції, Інститут Конкурентного Суспільства. 2017. – 21 с.